

Butlletí N°2

Seguim amb les trobades amb Ajuntaments i propietats privades

L'any 2023 es va realitzar un gran esforç de cerca i concreció dels rodals on es preveu fer actuacions de millora i conservació de l'hàbitat 9430* (HIC). Fruit d'aquest treball de camp, s'han mantingut reunions i trobades amb nous ajuntaments i propietats forestals privades durant els primers mesos del 2024, per tal d'incorporar-los en el projecte.

Al llarg d'aquestes trobades, de primera presa de contacte, s'han explicat les propostes d'actuacions i s'han intercanviat percepcions vinculades a la gestió de les diverses pressions que afecten els boscos de pi negre de cada sector.

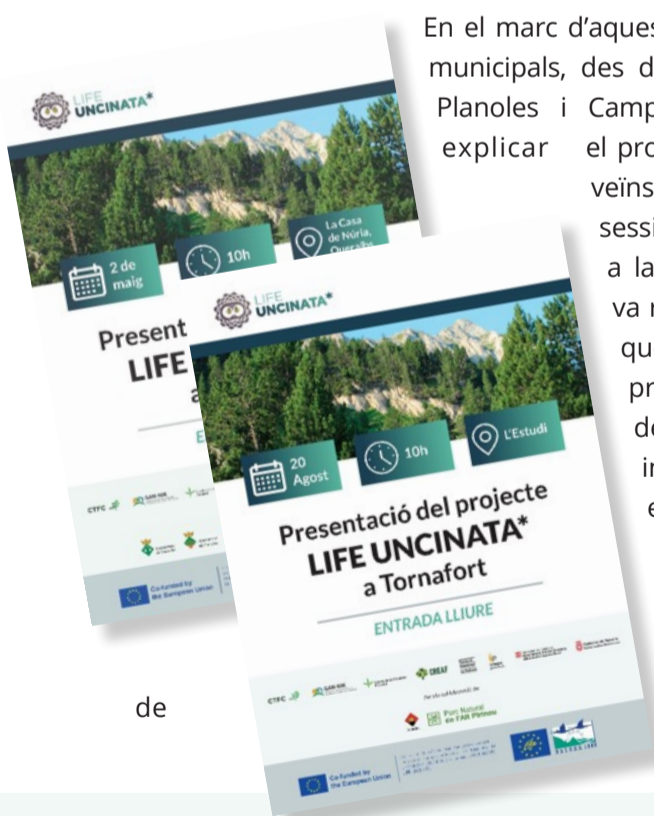
En el marc d'aquestes relacions amb ens públics municipals, des dels ajuntaments de Queralbs, Planoles i Campelles, ens van oferir poder explicar el projecte en una sessió oberta als veïns i veïnes dels tres municipis. La sessió informativa es va dur a terme a la Casa de Núria de Queralbs i va reunir una vintena d'assistents, que van poder conèixer de primera mà les accions concretes del projecte al Ripollès i intercanviar impressions amb els tècnics de biodiversitat del Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC), coordinadors del projecte LIFE UNCINATA*, amb l'enginyera comarca del Ripollès, de la

Direcció General de Boscos i Gestió del Medi (DARPA) i el director tècnic del Consorci d'Espais d'Interès Natural del Ripollès (CEINR).

Després de les bones sensacions d'aquesta primera convocatòria, es van dur a terme dues noves sessions obertes als veïns i veïnes de l'Entitat Municipal Descentralitzada (EMD) de Tornafort, al Pallars Sobirà, i a la població de Martinet i Montellà, a la Cerdanya. La sessió de Tornafort es va realitzar a l'Estudi, aprofitant que el poble estava de Festa Major, i va reunir una desena d'assistents que van poder conèixer de primera mà i intercanviar informacions respecte el seu bosc comunal i les accions que des del projecte LIFE UNCINATA* hi desenvolupem i proposem.

A banda dels representants del projecte LIFE UNCINATA*, l'acte va estar conduït i acompanyant pel Parc Natural de l'Alt Pirineu, de la mà del seu director, Marc Garriga. A Martinet i Montellà, la sessió va reunir una quinzena d'assistents a la sala polivalent de l'ajuntament, amb l'alcaldeessa del municipi i de representants del Parc Natural del Cadí-Moixeró, entre d'altres.

Volem agrair la presència de totes les persones assistents a les sessions informatives i, especialment, als diversos municipis que van accedir a participar del projecte aportant-hi els seus boscos. Moltes gràcies!

Comencen les primeres accions de seguiment de la biodiversitat

Amb l'inici de la primavera, comencem els mostrejos a camp per al seguiment de la biodiversitat. En aquest cas, s'han efectuat els seguiments de:

- **Coleòpters saxoílics:** mitjançant trampes d'intercepció del vol, per conèixer la comunitat que habita els boscos del projecte, i altres aspectes, com ara els pics d'emergència.
- **Comunitat d'ocells:** mitjançant estacions d'escolta, per a la majoria d'espècies.

Capítols a part, per:

- Gall fer, que s'han efectuat batudes i localització de jocs.
- Mussol pirinenc, que s'han col·locat caixes niu i revisió de la seva ocupació, a l'espera d'un seguiment més específic que es portarà a terme el proper 2025.
- **Comunitat de quiròpters:** mitjançant la col·locació de gravadores i l'anàlisi d'ultrasons.
- **Formigues:** amb una petita captura (2-3 individus) per formiguer, per tal de determinar la relació "parental" entre formiguers.
- **Flora vascular:** inventariant tota la vegetació present en parcel·les de 100m².
- **Fusta morta:** mesurant totes les peces de fusta morta, tant en peu com a terra, presents dins les parcel·les de mostreig.

- **Biodiversitat edàfica:** mostrejant sòls i, mitjançant el metabarcoding, coneixent-ne les seves comunitats més rellevants.
- **Índex de Biodiversitat Potencial:** sistema que permet avaluar la biodiversitat "ordinària", facilitant la conservació i millora de la biodiversitat dels ecosistemes forestals gestionats.

També s'han engegat els inventaris dasomètrics, per conèixer l'estructura del bosc, clau per un bon coneixement del rodal i pel disseny més adequat de les tallades de millora que s'efectuaran en els rodals de gestió forestal propera a la natura. La relació entre l'estructura i la biodiversitat ens permetrà definir directrius per una gestió òptima que permeti conservar aquest hàbitat tan valuós.

"Projectes experimentals"

En el marc del projecte LIFE UNCINATA*, també hem proposat una sèrie d'experiments per tal de conèixer millor quins són els factors clau de l'hàbitat que permeten mantenir o millorar el seu estat de conservació.

Amb la intenció de conèixer amb més de detall certs elements que es consideren clau per al conjunt de l'ecosistema, hem realitzat tres protocols experimentals: un vinculat a la fusta morta i saxoílics, un a l'abundància de micromamífers i com els podem afavorir amb la gestió de les restes de les tallades, i el darrer, a com millorar l'èxit de les plantacions d'espècies arbustives, de fruit carnós, sota diferents condicions.

En futures publicacions us anirem explicant com avancen els experiments i quins resultats n'estem obtenint.

Primera reunió del Consell Assessor d'Experts (CAE)

El 20 de febrer de 2024, es va celebrar al Centre de Recerca i Aplicacions Forestals (CREAF), la primera reunió del Consell Assessor d'Experts (CAE) del projecte LIFE UNCINATA*.

El Consell Assessor d'Experts és un òrgan consultiu que es constitueix per donar suport científic-tècnic a tots aquells dubtes que es deriven de l'acció del projecte, ajudant així a encaminar de forma consensuada una gestió adequada de l'hàbitat i de les comunitats associades.

Aquesta primera reunió, a la qual s'hi van convidar especialistes dels camps de la botànica, l'edafologia i l'ecologia, tenia l'objectiu de debatre i consensuar entorn a conceptes específics de l'ecologia i definició del propi hàbitat 9430* *Pinedes de pi negra sobre substrat calcari*, a partir de la pròpia definició de la Directiva Hàbitats i altres definicions i classificacions oficials.

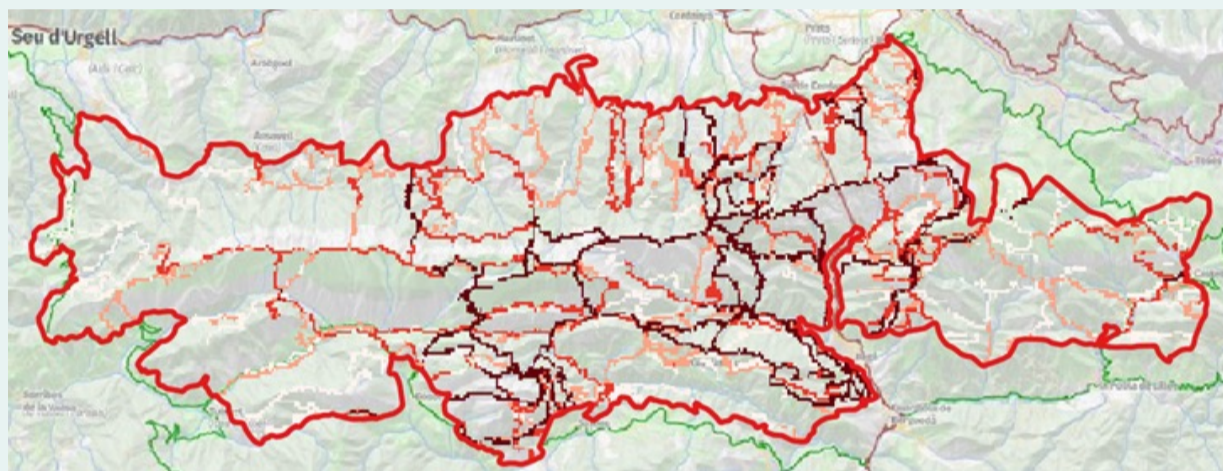

Treballant per a la regulació de la sobre-freqüentació al Parc Natural del Cadí Moixeró

L'afluència al medi natural, especialment per a la realització d'activitats a l'aire lliure, ha anat en augment en els últims anys. Quan aquest tipus d'activitats és molt freqüent i/o implica un volum molt alt de persones, l'estat de conservació d'algunes espècies que habiten les zones freqüentades, a més dels propis hàbitats on es troben, es pot veure afectat. En aquest sentit, recopilar informació sobre la freqüentació que es dona en un espai natural és molt important per aplicar mesures de gestió focalitzades i compatibles amb la conservació dels hàbitats i de les espècies presents en aquell mateix espai.

El projecte LIFE UNCINATA* ha permès realitzar un estudi d'identificació de sectors d'interès on existeixen espècies sensibles i alhora hi ha una elevada freqüentació humana. En aquestes zones s'està realitzant un seguiment de la relació entre la freqüentació i l'ús de l'hàbitat per part de les espècies més sensibles. Posteriorment, es dissenyaran i s'aplicaran accions concretes per tal de prevenir i minimitzar els impactes que l'ús públic i les activitats d'oci i lleure exerceixen sobre les comunitats animals i vegetals presents en els boscos de pi negre del Pirineu. Aquest estudi s'ha realitzat en el marc de les actuacions vinculades al WP7 sobre la regulació de la freqüentació humana en espais naturals i concretament en zones especialment sensibles des del punt de vista de l'hàbitat i les espècies amenaçades que s'hi troben.

Aquestes mesures que es duran a terme poden anar des del tancament de pistes i camins forestals, amb barreres, fins a actuacions específiques barrant senders i corriols que tinguin afectacions directes sobre l'hàbitat i les espècies sensibles.

Comencem les feines de definició d'un pla d'acció dels boscos de pi negre a escala catalana

Recentment, s'han iniciat els treballs per definir un pla d'acció per als boscos de pi negre a escala catalana, inclosos els boscos en substrat calcari, objecte del LIFE UNCINATA*. Aquest pla d'acció haurà de servir per definir les mesures genèriques que després caldrà adaptar als contextos particulars dels plans de gestió dels 6 espais naturals protegits inclosos al projecte, assolint així el principal objectiu del *Work Package 3*. Aquestes feines preliminars per als boscos de pi negre s'estan fent de manera coordinada entre el Servei de Planificació del Patrimoni Natural i de la Unitat d'Informació i Coneixement, ambdues del Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, i l'equip del LIFE UNCINATA* del CTFC. De moment s'està treballant en definir les metodologies que han de permetre traspasar de forma eficient la informació sobre l'hàbitat i les seves amenaces al pla d'acció, com a pas previ a la preparació dels plans de gestió per a cada Zona d'Especial Conservació (ZEC) amb presència de l'hàbitat.

D'altra banda, també s'espera que les accions de conservació i restauració desenvolupades pel LIFE UNCINATA* serveixin de model i siguin transferibles a la resta de boscos de *Pinus uncinata* d'Europa que pateixin, o puguin patir en el futur, els mateixos problemes de conservació que els boscos en què treballarà el projecte. Tanmateix, el LIFE UNCINATA* també permetrà testejar la metodologia establerta en els treballs preliminars que s'estan duent a terme per part de l'Observatori del Patrimoni Natural i la Biodiversitat per a l'establiment del Programa de seguiment dels hàbitats de Catalunya, sobretot pel que fa a hàbitats forestals. Aquest programa, un cop en marxa, permetrà avaluar l'estat de conservació dels hàbitats amb més precisió que actualment. Els resultats del Programa seran una eina clau per l'establiment dels objectius de conservació en els plans de gestió i també perquè els gestors de la xarxa Natura 2000 puguin desenvolupar una gestió adaptativa dels hàbitats al llarg del temps tant en el global de Catalunya com en cadascun dels espais de la xarxa Natura 2000.

Comencem els seguiments vinculats a les comunitats de micromamífers

A partir del 10 de juny s'ha iniciat la campanya de seguiment experimental de micromamífers, en rodals puntuals del projecte. En aquest cas es preveu conèixer les comunitats abans i després de les tallades, alhora que també es faran tractaments diferenciats de les restes llenyoses, generades en les actuacions de gestió forestal que s'apliqui en cada rodal.

La intenció d'aquest seguiment és veure si es poden extreure propostes de mesures enfocades a la gestió de les restes llenyoses generades en les tallades, i quines poden ser les mesures més eficients en cost/benefici, que esdevinguin beneficioses per a la biodiversitat.

Navarra ultima els preparatius per la Setmana Blanca 2024

Dins de les accions de divulgació del projecte i, concretament, a la zona de Navarra es preveu la posada en marxa d'una campanya, en el marc de la "Setmana Blanca" on es treballarà amb més de 2.000 escolars i visitants, que fan ús de les pistes d'esquí properes a l'hàbitat, amb la finalitat d'informar i sensibilitzar a la població local i visitant sobre la riquesa de la biodiversitat de la ZEC Larra-Aztaparreta, així com la importància de la seva gestió per aconseguir hàbitats menys vulnerables al canvi global i fer que les activitats humanes siguin compatibles amb la seva conservació.

@LIFE_UNCINATA

life_uncinata

<https://lifeuncinata.eu>

lifeuncinata@ctfc.cat

Co-funded by
the European Union

Con la contribución del instrumento financiero LIFE de la Unión Europea Referencia: LIFE21-NAT-ES-LIFE UNCINATA /101074730 | Acrónimo: LIFE21-NAT-ES-LIFE UNCINATA

